

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 21 juni 2010

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 42.057/I/N
TVS/YS

Met uw brief van 19 april 2010, kenmerk K38-I-10-1264 DB, hebt u het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) gevraagd met betrekking tot een DVD van Kind en Gezin over het thema “Ontwikkeling en ontwikkelingsstimulering van baby’s en peuters”. Het is de bedoeling om deze in het Nederlands opgenomen DVD te vertalen in negen talen, dit ten behoeve van maatschappelijk kwetsbare gezinnen die het Nederlands nog onvoldoende machtig zijn.

In uw vraag om advies stelt u:

“Kind en Gezin is een Intern Verzelfstandigd Agentschap met rechtspersoonlijkheid van de Vlaamse gemeenschap en gebruikt het Nederlands als bestuurstaal. Vanuit zijn decretale opdrachten en het specifieke doelpubliek van Kind en Gezin zijn er echter situaties waarin het gebruik van een andere taal dan het Nederlands tijdens de dienstverlening aangewezen is. Dit gebeurt steeds binnen de grenzen en onder de voorwaarden die de VCT in haar rechtspraak en adviezen heeft ontwikkeld.”

U verwijst terzake naar het advies 39.145/I/N dat de VCT uitbracht op 10 januari 2008 naar aanleiding van een vraag om advies met betrekking tot het taalgebruik van de personeelsleden van Kind en Gezin bij hun dienstverlening in de gezinnen.

Over het thema van de DVD : “Ontwikkelingsstimulering van baby’s en peuters” stelt u het volgende:

“De ervaringen tijdens de eerste drie levensjaren van een kind zijn cruciaal in de verdere ontwikkeling en voor zijn volwassen leven. Hierbij zijn de interacties tussen een kind en zijn verzorgers van het grootste belang. Kind en Gezin wil ouders dan ook informeren en

sensibiliseren rond dit thema op een toegankelijke niet normerende manier. Er wordt stil gestaan bij de belangrijke mijlpalen in de ontwikkeling van jonge kinderen: grove motoriek, fijne motoriek, zintuiglijke ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, communicatie en taal, verstandelijke ontwikkeling, slapen en zindelijkheid. Aan deze mijlpalen wordt het belang van de ouders in deze ontwikkeling aangehaald. Er wordt meegegeven hoe ouders die ontwikkeling kunnen stimuleren.”

U stelt verder:

“De doelgroep die Kind en Gezin voor ogen heeft zijn alle gezinnen met jonge kinderen tussen 0 en 3 jaar, met bijzondere aandacht voor maatschappelijk kwetsbare gezinnen, d.w.z. gezinnen die met uitsluiting bedreigd zijn of in uitsluiting leven. Bij allochtone gezinnen dient rekening te worden gehouden met twee aspecten die het risico op uitsluiting nog vergroten, namelijk de taalkloof en de cultuurkloof. Uit onderzoek blijkt dat beeldmateriaal deze doelgroep meer aanspreekt en beter begrepen wordt dan schriftelijk materiaal. Gezien het belang van het thema en de toegankelijkheid van beeldmateriaal bij de doelgroep van maatschappelijk kwetsbare gezinnen lijkt een vertaling van de DVD aangewezen. Bij het uitwerken van zijn informatiemateriaal pleit Kind en Gezin namelijk voor een toegankelijk en effectief aanbod voor alle gezinnen. Ook maatschappelijk kwetsbare gezinnen hebben recht op informatie over de belangrijke thema's met betrekking tot jonge kinderen.”

*

* *

De VCT, Nederlandse afdeling, stelt in haar vergadering van 28 mei 2010 vast dat Kind en Gezin een gedecentraliseerde dienst is van de Vlaamse regering waarvan de werkkring het hele ambtsgebied van de Vlaamse Gemeenschap bestrijkt, overeenkomstig artikel 35 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Op grond van artikel 36, §1, 1°, van de voornoemde gewone wet van 9 augustus 1980, gebruiken de diensten van de Vlaamse regering het Nederlands als bestuurstaal.

De VCT, Nederlandse afdeling kan evenwel begrip opbrengen voor de bijzondere situatie waarin Kind en Gezin moet werken. Zij is derhalve, overeenkomstig haar rechtspraak, met drie stemmen voor en één tegen, van oordeel dat Kind en Gezin, gelet op zijn hierboven

omschreven specifieke opdracht in het belang van het kind en waarbij hij zich in het bijzonder ook richt tot sociaal zwakke groepen, geen overtreding van de taalwetgeving begaat wanneer hij om redenen van volksgezondheid en veiligheid en met het oog op een betere integratie, bij wijze van uitzondering, in andere talen gestelde DVD's richt tot anderstalige gezinnen die nog niet voldoende het Nederlands beheersen (vgl. adviezen 27.240 van 22 september 1995, 30.130 van 19 oktober 1998 en 39.145 van 10 januari 2008).

Een lid van de Nederlandse afdeling wenst, op grond van artikel 14, §3, van het koninklijk besluit van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van dezer werking, zijn afwijkende mening als volgt weer te geven:

“Aangezien Kind en Gezin overeenkomstig artikel 35 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een gedecentraliseerde dienst is van de Vlaamse Regering, dient deze dienst in overeenstemming met artikel 36, §1, 1° van de voornoemde gewone wet het Nederlands als bestuurstaal te gebruiken.

In advies 39.145 van 10 januari 2008 bracht de Nederlandse afdeling van de VCT advies uit over het gebruik van andere talen dan het Nederlands door medewerkers van Kind en Gezin in mondelinge contacten met gezinnen waarvan de leden het Nederlands nog niet machtig zijn. De leden van deze gezinnen maken vaak deel uit van maatschappelijke groepen die in precaire omstandigheden leven en hun kinderen niet altijd (kunnen) opvoeden in normale, gezonde en veilige omstandigheden.

Een lid van de Nederlandse afdeling van de VCT is evenwel van oordeel dat de productie van anderstalige DVD's als uitzondering op de bestuurstaalwetgeving niet opgaat. De DVD's, gepland door Kind & Gezin, behelzen ontwikkeling en ontwikkelingsstimulering van baby's en peuters. Het is niet zo dat zij als zodanig inspelen op problematische gezinsomstandigheden die zich acuut stellen en die de veiligheid van kinderen en de algemene volksgezondheid in het gedrang brengen.

Overigens dienen maatschappelijk relevante doelstellingen steeds te worden nagestreefd op taalwetconforme wijze. Dit hoeft niet te betekenen dat de zorgvragende gezinnen zich louter in het Nederlands tot Kind & Gezin moeten wenden, indien zij het Nederlands nog niet machtig zijn. Het sluit wel uit dat Kind & Gezin anderstalige publicaties, waaronder ook DVD's, uitbrengt die algemene en normale vraagstukken behandelen waarmee gezinnen vroeg of laat worden geconfronteerd. Een intensivering van persoonlijke begeleiding door medewerkers van Kind en Gezin, in overeenstemming met het eerder uitgebrachte advies

39.145 van de Nederlandse afdeling van de VCT, is het juiste alternatief dat de maatschappelijke terugverdieneffecten van (a) gezinszorg en (b) taalhomogeniteit combineert.”